

Ruimte vraag circulaire economie Tilburg

Jos van Heest

*Lerend Netwerk Circulaire Bedrijventerreinen Zuid-Holland
15 mei 2025*

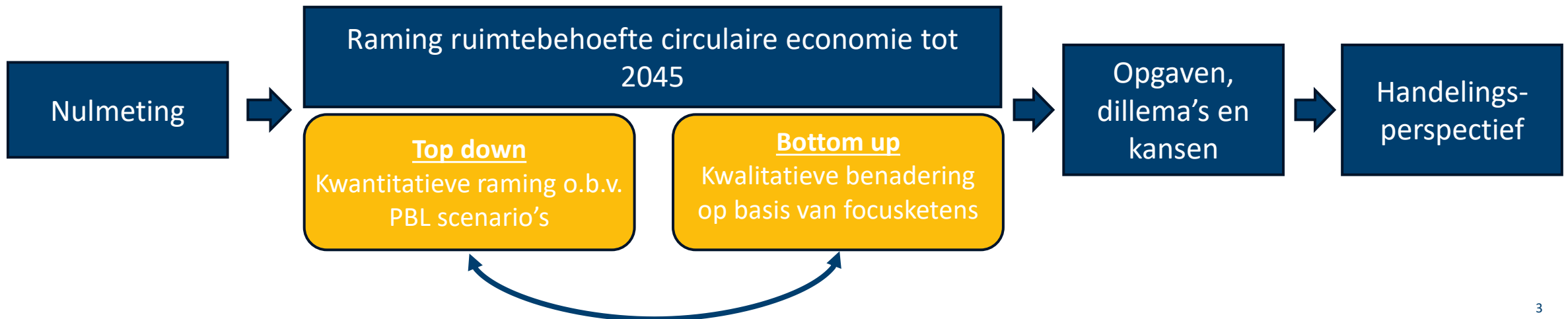

Inhoud

1. Introductie onderzoek
2. Aanpak
3. Belangrijkste conclusies
4. Betekenis voor Tilburg
5. Belangrijke keuzes en dilemma's
6. Aan de slag met ruimte voor circulaire economie
7. Vragen?

1. Introductie onderzoek

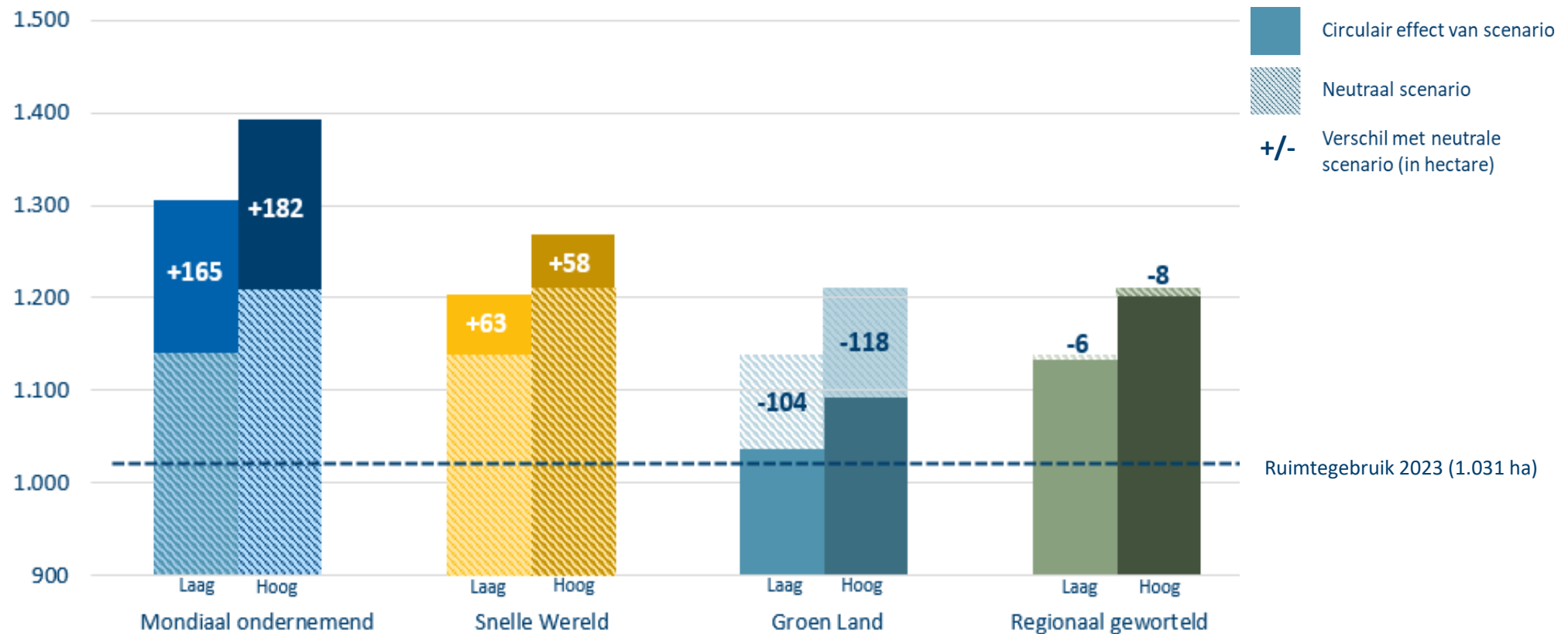
- **Aanleiding:** nog onvoldoende zicht op circulaire ruimtevraag in Tilburg.
- **Doel onderzoek:** meer inzicht in de kwantitatieve en kwalitatieve ruimtevraag van de CE in Tilburg en de belangrijkste opgaven die daarbij komen kijken & input voor andere beleidstrajecten.
- **Aanpak:**

2. Resultaten top down methode

Raming ruimtebehoefte in 2045 per scenario in Tilburg, EIB Laag en Hoog, resultaten in hectare

Bron: Ruimte vraag circulaire economie Tilburg, Bureau BUITEN

2. Resultaten bottom up methode

Voorbeeld verwacht type ruimtegebruik per keten en indicatieve kwantificering van fasering

Keten	Type ruimte	2035	2045
Chemische en farmaceutische industrie	• Plastic hub (inzameling) • Grootschalige sortering en mechanische recycling • Proefinstallaties	1 - 5 hectare	1 - 10 hectare
Voedings- en genotmiddelen industrie	• Inzamelen en verwerking regionale organische reststromen	1 - 5 hectare	1 - 5 hectare
Bouw	• Bouwhubs (opslag en sorteer- en preparatieruimte van bouwmaterialen en bouwproducten) • Recycling (o.a. beton, glas en isolatiematerialen) • Prefab fabrieken	5 - 20 hectare	5 - 20 hectare
Logistiek	• Inzameling, opslag en distributie van consumentengoederen (bv. elektra), bouwmaterialen, organische reststromen, textiel en plastics	2 - 20 hectare	3 - 20 hectare
Textiel	• Textielsortering en/of recycling fabriek • Kennis- en innovatieruimte	1 - 5 hectare	0 - 5 hectare
Totaal		10 - 55 hectare	10 - 60 hectare

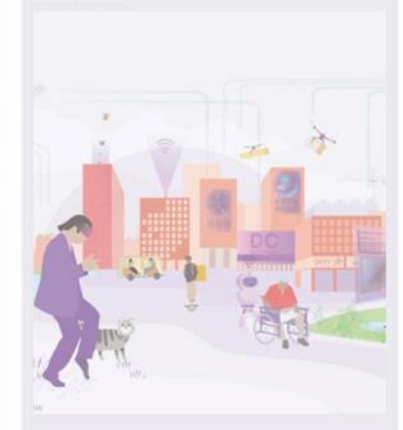
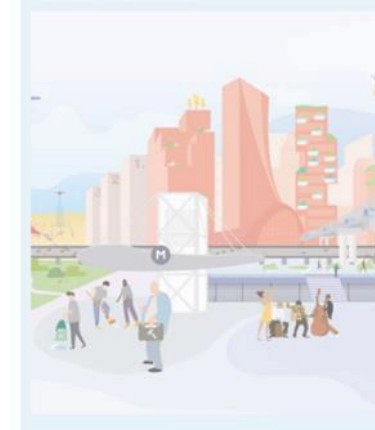
2. Resultaten bottom up methode

- Minimale ruimtebehoefte in beeld gebracht: van 5 tot 17 hectare voor de circulaire economie in Tilburg tot 2035.
- Afhankelijk van de specifieke ambitie en de rol die Tilburg wil spelen in de circulaire economie, kunnen er aanvullende ruimtebehoefte ontstaan.
- Intensiveren en optimaal benutten van huidige bedrijventerreinen en mogelijke schuifruimte bij ontwikkeling nieuw terrein lijken de minimale vraag op te kunnen vangen.

- Bouwhub: 2 - 5 hectare voor circulair bouwen en sloopactiviteiten.
- Logistieke ruimte voor circulaire ketens: 2 - 10 hectare voor opslag, distributie en verwerking van materialen binnen circulaire ketens.
- Inzamelen en scheiden van consumentengoederen: 1 - 2 hectare voor de uitbreiding van faciliteiten zoals milieustraten en circulaire ambachtscentra.
- Kennis- en innovatieruimte: 5.000 - 10.000 m² voor R&D en innovatieve circulaire toepassingen.

3. Belangrijkste conclusies onderzoek Tilburg

- Extra ruimtebehoefte van circulaire economie, maar sterk afhankelijk van ontwikkelingen in:
 - Materiele consumptie
 - Dominante R-strategieën
 - Europees en nationaal beleid
 - Regionale afspraken en lokale positionering
- Kwantitatieve inschattingen:
 - Top-down: -118 tot +182 ha t.o.v. neutraal scenario → komt neer op +62 tot +362 ha t.o.v. huidige situatie
 - Bottom-up: 20 tot 115 ha tot 2045 (waarvan 10 tot 55 ha en minimaal 5 tot 17 ha tot 2035)

3. Belangrijkste conclusies onderzoek Tilburg

- Nieuwe ruimtelijke schakels en functies:
 - Productieruimte: recycling en productie (bv. prefab woningen)
 - Sorteert- en preparatieruimte: ruimte voor ontmanteling en gereedmaken voor hergebruik of recycling
 - Logistieke ruimte: inzameling, opslag en distributie van materiaalstromen.
 - Kennis- en innovatieruimte: start-up milieus, labomgeving en proeffabrieken
- Ruimtelijke kenmerken:
 - Veelal functies met hoge milieucategorie
 - Grote volumes materiaalstromen → behoefte aan goede bereikbaarheid

4. Betekenis voor Tilburg

Adviezen (no regret acties)

- Onderzoek op bestaande bedrijventerreinen naar waar je ruimte kun vrijmaken door **beter benutten (i.c.m. revitalisering)**
- Benut daarbij specifiek de **HMC terreinen** met **multimodale ontsluiting** optimaal voor de circulaire economie
- Kijk waar het kan naar **clustering/hubvorming** van circulaire functies (bv. opslag, sorteren, recycling in elkaars nabijheid) en het creëren van een **circulair ecosysteem van werklocaties**
- Zet daarnaast in op **hogere R-strategieën**. Dit zijn (vaak) activiteiten die minder ruimte innemen en op lange termijn zelfs ruimte kunnen besparen.
- Ga meer met het **bedrijfsleven** in gesprek over de circulaire ruimtebehoefte.
- Circulaire ruimtevraag en aanbod bedrijfsruimte **blijven monitoren** en nieuwe inzichten hierin verwerken.

5. Belangrijke keuzes en dilemma's

- Prioritaire ketens: kiezen welke ketens en sectoren je als gemeente wilt faciliteren.
- Type ruimtevraag: kiezen welke ruimtelijke schakels je binnen die ketens wilt faciliteren, passend bij de Tilburgse werklocaties.
- Circulair beleid: hoe gaat de gemeente zelf een actieve rol innemen in het stimuleren en faciliteren van de circulaire economie? Dit heeft effect op de ruimtevraag (bv. strenge eisen voor circulair bouwen/slopen vraagt om opslagruimte).
- Regionale perspectief: Veel kringlopen spelen op hoger schaalniveau dan Tilburg, dus initiatieven kunnen ook elders landen. Waarin wil Tilburg een nationale of regionale rol pakken?

6. Aan de slag met ruimte voor circulaire economie

Aan de slag met ruimte voor circulaire economie:

1. Grip op circulaire ruimtevrage: onderzoek op basis van o.a. huidige economische structuur en locatiemarken de potentiële ruimtelijke effecten van CE
2. Maak daarbij de voorliggende keuzes, dilemma's en kansen inzichtelijk
3. Bepaal ambities: op welke ketens en R-strategieën zetten we in?
4. Breng instrumenten en handelingsperspectief in beeld
5. Borg ambities en acties in lokaal en regionaal beleid

Afhankelijk van schaal economie en materiaalstromen logisch om dit in regionaal verband op te pakken

Vragen?

jos.vanheest@bureaubuiten.nl

**bureau
buiten**

economie & omgeving

Wittevrouwensingel 100
3514 AM Utrecht

+ 31 (0)30 231 89 45
info@bureaubuiten.nl